

CIRKUSZI AKROBATIKA

Alaputatási és szakmódszertani periodika

Magyar Cirkusz és Varieté

Központ Budapest, V. Báthory u. 10.

Szabadi [!] István artistaművész részére

1969. nov. 24.

Szíves tudomásulvétel végett közöljük, hogy 1969. december 11-én csütörtökön délelőtt 10 órakor az Artista Klub (Bp. VI., Izabella u. 63. bejárat: Aradi u. sarok) helyiségében **Művészeti Tanács ülést** tartunk.

Napirendi pontok:

Stúdió – előadó: Baross Imre

1970-es üzemelési terv – Előadó: Heitz György

Fővárosi Nagycirkusz megnyitása és vázlatos műsorterve – Előadó: Karády Béla

Kérjük szíves megjelenését.

Karády Béla sk.

művészeti vezető

[Mellékletként:]

Feljegyzés az Artista Stúdióval kapcsolatban

A Magyar Cirkusz és Varieté Művészeti Osztálya és a mellette működő Művészeti Tanács értékelte a cirkuszművészet nemzetközi helyzetét és tárgyalta annak várható fejlődési irányelveit.

A fentieket figyelembevéve megvizsgálta a magyar cirkuszművészet helyzetét. Megállapította, hogy a nemzetközi piacon versenyképesek vagyunk, de a működés perspektíváját nézve – az utánpótlás nevelésének folyamatos biztosítása mellett – óhatatlanul szükséges az artisták számára egy szakmai továbbképző stúdió megszervezése.

A stúdió feladata eltérő a hasonló intézményekben működő stúdiók feladatától, mert a pedagógiai munka mellett az alkotó munka képezne fő feladatát.

A Magyar Cirkusz és Varieté igazgatósága egyetértett a Művészeti Osztály és Művészeti Tanács szakvéleményével és elhatározta a Vállalat keretein belül működő továbbképző artistastúdió létesítését.

A stúdió működését szabályozó rendtartás vázlatos javaslatát az alábbiakban ismertetem:

FEJEZET

1.§. Feladata

a. A Magyar Cirkuszművészet állandó jellegű fejlesztése:

1. artistaszámok: új trükkökkel való felfrissítése, átrendezése, új partnerekkel való kiegészítése,
2. új artistaszámok létrehozatala: működési engedéllyel rendelkező artistákból, artista jelöltekből vegyesen.

b. Artisták általános műveltségi szintjének emelése

c. A működési engedélyért rendezett vizsgákon a tanfolyamra utalt artista jelöltek továbbképzése

2.§. Felügyeleti szerve

A stúdió, miután a Magyar Cirkusz és Varieté keretein belül működik, közvetlen felügyeletét a Művészeti Osztály látja el.

3.§. Felvétel, tandíj

A stúdió igazgatója meghirdeti a stúdióba való felvételt. Felvételre jelentkezhetnek az az artista, akit:

a művészeti osztály utasít,
a művészeti osztály javasol,
a működési engedélyért rendezett vizsgán tanfolyamra utaltak.

Tandíjat csak a működési engedélyért rendezett vizsgán tanfolyamra utalt személyek fizetnek.

4.§. Tanulmányi idő

1. A stúdióban felvételt nyert artista vagy artista jelölt a tantervének megfelelően 3-6-9 hónapos tanfolyamon vesz részt.
2. A tanfolyamok időpontjait esetenként (számonként) a Művészeti Osztály műsorterveinek megfelelően kell meghatározni.
3. Különleges esetekben a továbbképzés, szakoktató vezetésével cirkuszi fellépés alkalmával szezon közben is lebonyolítható.

5.§. Képesítő vizsga, oklevél

1. A tanulmányi idő végeztével az artista vagy artista jelölt képesítő vizsgát tesz. A képesítő vizsga önálló vagy csoportos artistaszám bemutatásával és elméleti tárgyak vizsgájából áll.
2. A képesítő vizsga elnöke a stúdió igazgatója, a bizottság tagjai a Művészeti Osztály képviselői és az Állami Artistaképző Iskola tanszabványának megbízott tagjai.
3. Az oklevél tartalmazza a tanfolyam sikeres befejezését.

6.§. Eltanácsolás

1. A stúdióba felvételt nyert artista vagy artista jelölt eltanácsolható, ha:

- a. igazolatlanul mulaszt és a mulasztás eléri a heti óraszámát,
 - b. a tantervnek megfelelő tananyagot képessége vagy szorgalma hiányából nem tudja teljesíteni.
2. Az eltanácsolással egyidejűleg a stúdió igazgatója írásban közli a Művészeti Osztály vezetőjével az eltanácsolás okát.

Az artista jelöltek (tanfolyamra utaltak) eltanácsolás esetében működési engedélyért rendezett artistavizsgán nem vehetnek részt.

7.§. A tanterv

1. A tanterv okmány, hivatalos utasítás, mely megszabja a szaktárgy anyagát, amit az artistának vagy artista jelöltnek el kell sajátítania.
2. A tantervet – az artistaszámok vagy artistacsoportok számára – külön-külön, azok jellegének megfelelően a stúdió igazgatója, a Művészeti Osztály szakvéleményének meghallgatása után dolgozza ki.

8.§. A tanrend

1. A tanrend biztosítja a következetes, rendszeres oktató és alkotó munkát.
2. A tanrend összeállításánál figyelembe kell venni:
 - a. az artista vagy artistacsoport egyéb irányú kötelezettségét,
 - b. a beosztott oktató káderek elfoglaltságát,
 - c. az oktatás céljaira biztosított helyiség (próbatere) kapacitását.

9.§. Szakmai felszerelés

1. A stúdió munkában az artista vagy artistajelölt saját rekvizitjét köteles használni.
2. A rekvizit használatáért semmiféle díjazás nem illetheti meg.
3. Az elméleti tárgyakban szükséges jegyzeteket, könyveket a hallgató köteles megvenni.
4. Különös esetekben a Magyar Cirkusz és Varieté előlegezheti új rekvizitek beszerzését.

FEJEZET

1.§. Az igazgató

1. Az igazgató a stúdió egyszemélyes felelős vezetője. A Magyar Cirkusz és Varieté igazgatójának, illetve a Művészeti Osztály rendelkezésének végrehajtója.
2. A tervszerű munka érdekében elkészíti a stúdió

Programját,

Évi tantervét,

Tanrendjét.

Ellenőrző munkája kiterjed a stúdió működésének minden területére.
Gondoskodik a megfelelő gyakorló helyiségekről.
Végrehajtja a meg nem felelő artisták vagy artista jelöltek eltanácsolását.
Biztosítja az oktató kádereket.
Gondoskodik az oktató káderek szakmai és politikai továbbképzéséről.

3. A stúdió zavartalan munkájának alapvető követelménye a jó gazdálkodás. Ezért:

a. irányítja és részt vesz a stúdió évi költségvetésének előkészítésében,

b. ellenőrzi az irattár és egyéb adminisztrációs munkát.

4. A stúdió oktató káderei megbízatásának és elbocsátásának – a Művészeti Vezetővel egyetértésben – jogkörével bír.

2. §. Az igazgató tanács

1. A stúdió színvonalas munkájának érdekében az igazgatótanács mint tanácsadó szerv működik az igazgató mellett.

2. A tanács tagjai a stúdió igazgatója, a Művészeti Osztály vezetője, a Cirkuszművészeti Osztály vezetője és az adott problémák területi szakkáderei.

3. A szakkádereket az igazgató esetenként kéri fel az igazgatói tanácsban való részvételre.

4. Az igazgató tanács üléseiről jegyzőkönyvet kell vezetni.

3.§. Szakoktatók, tanárok

1. Teljes joggal résztvesznek a stúdió testületi ülésén.

2. Felelősségüknek tudatában maradéktalanul végrehajtják az igazgatótól kapott utasításokat és mindenkor érvényt szereznek a stúdió

- működési szabályzatának,

- a házirendnek,

- a hallgatókra vonatkozó szabályzatnak.

3. Vezetik a munkanaplót,

- jegyzi az elvégzett tananyagot,

- nyilvántartja a hiányzókat,

- havonként helyzetjelentést készítenek az igazgatónak.

4. Kötelező óraszámokat – a feladatoktól függően – esetenként az igazgató állapítja meg.

a. óradíj, a főiskolák megállapított „óradíjas tanár” díjazásával egyenlő.

b. Tiszteletdíjas tanár esetében a feladatoknak megfelelően az igazgató külön megállapodást köt.

4.§. Korrepetitor, asszisztens

1. A stúdióban folyó alkotó munka nem nélkülözheti az élő zenei kíséretet. A szakoktatók, rendezők, koreográfusok a tanmenet szerkesztésekor nyújtják be igényüket a szükséges zenés óraszámokra az igazgatónak.

2. A szakoktatók olyan új trükkök vagy régi trükkök betanításánál vagy edzésénél, melynél a biztosító öv használata nélkülözhetetlen, asszisztent (londzsirozó) igényelhetnek a tanórák levezetéséhez.

a. Az asszisztens köteles a vezetőtanár utasításait betartani.

b. Egyszerűbb gyakorlatok oktatását vagy edzését a szaktanár utasításai alapján az asszisztens önállóan is elvégezheti.

3. Az óraszámoktól függően a korrepetitor és asszisztens óradíjas vagy szerződéses formában kapja az igazgatótól megbízatását.

5.§. Koreográfus, zene szakértő, kosztümtervező, technikus

1. A tanterv, amennyiben előírja egy-egy produkció alkotásánál az átkötő, illetve összekötő mozgások művészi beállítását, úgy a meghatározott feladat elvégzésére koreográfus vehető igénybe. A koreográfus a szaktanár intenciója szerint végzi munkáját.

2. Egyes új vagy felfrissített produkció megkívánja az új műsorszámot kifejező zenei kíséretet. A zene szakértő feladata, hogy a megfelelő zenei kíséretet összeállítsa és hangszereltesse.

Különleges esetekben, ha egy megadott műsor keretében lép fel az artistaszám, úgy a műsor zenei vezetőjével együtt állítják össze a kísérő zenét. A hangszerelés költségei a hallgatókat terhelik.

3. A 2. Pontban felsorolt indokok alapján szükséges a jelmeztervező működése is. Az igazgató adott esetekben a Művészeti Osztály hozzájárulásával igénybeveheti a vállalatnál egyébként is működő jelmeztervezőt.

Különleges esetekben, ha az artistaszám egy megadott műsorban lép fel, úgy a jelmez tervezésében a műsor rendezőjét be kell vonni. A jelmezek elkészítése a hallgatókat terhelik.

4. A cirkuszművészet egyik fejlődési igénye a modern technika teljes értékű alkalmazása. Új felszerelési tárgyak (rekvizitek) tervezésére (esetleges kivitelezésére) szakembert az igazgatónak kell biztosítani. A státusos vagy több éves szerződéssel rendelkező artisták számára a rekvizit előállítási költségeit (az élő állatok kivételével) a vállalat előlegezheti.

A kapott hitelt – az összeg nagyságától függően – az artista havi részletekben térítheti vissza.

5. Az 1., 2., 3. és 4. pontban felsorolt közreműködőket meghatározott feladat elvégzésére az igazgató alkalmazza.

6 §. Adminisztrátor, portás

A stúdió összes adminisztrációjának lebonyolítása érdekében (nyilvántartás, tanulmányi ügyek, szerződések, stb.) szükséges egy adminisztrátor fél állásban való alkalmazása. Az adminisztrátor az igazgató utasításai szerint végzi munkáját.

A stúdió gyakorló helyiségeiben szükséges egy portás alkalmazása. A portás feladata a termekbe való beengedés, zárás, rendfenntartás az öltözőkben és termekben, stb. A portás az igazgató utasításai szerint köteles munkáját végezni.

Az 1. és 2. pontokban felsoroltakat az igazgató alkalmazza.

7.§. Egyéb irányú továbbképzés

1. Állatidomár továbbképzés: A stúdió állatidomár képzéssel nem foglalkozik. Amennyiben ilyen igény merül fel, úgy különféle személyi vagy más országon belüli (Szovjetunió, NDK) képzésre javaslatot tesz a Művészeti Osztályon.

2. Cirkusz, varieté (excentrikus) táncképzés: Nagyobb volumenű cirkuszi műsorok, látványos varieté együttesek programjában nélkülözhetetlen egy speciálisan képzett, excentrikus tánckar.

A Művészeti Osztály – huzamosabb ideig tartó foglalkoztatás biztosítása mellett – elrendelheti a stúdió igazgatójánál a speciális táncképzést.

A stúdió igazgatója a feladata végrehajtása érdekében felvételi vizsgát hirdet meg.

A felvételi vizsga bizottságában részt vesz a Művészeti Osztály részéről a művészeti vezető és a cirkusz vezetője.

A képzés beindulása után egy hónappal az igazgató rostavizsgát rendel el.

A rostavizsgán benmaradt táncosjelöltek a képzés további időtartama alatt ösztöndíjat kapnak.

A képzés időtartama 9 hónap.

A cirkuszi statisztéria (asszisztens, stb.) vagy tömegjelenetekben (bevonulás, finálé) való közreműködésre az ösztöndíjas táncosjelöltek a képzés időtartama alatt – különdíjazás nélkül – is igénybevehetők.

Bohóc-továbbképzés: A bohócok továbbképzésével a stúdió olyan formában foglalkozik, mint az egyéb artistákkal, azzal a különbséggel, hogy a műsortervek értelmében a bohócok továbbképzésébe az illetékes rendezőket is be kell vonni.

2.§. Különleges képzési irányok (vízirevü, jégcirkusz, stb.) A címben jelzett vagy más különleges képzés esetében a Művészeti osztály vezetője és a stúdió igazgatója az adott feladatoknak megfelelően a rendtartáson kívül intézkednek.

IV. FEJEZET

Gazdálkodás

A Stúdió igazgatója elkészíti évenként a továbbképzés költségvetését. A költségvetés tartalmazza: személyi kiadásokat

dologi kiadásokat.

A személyi kiadások tervezésében külön vetíti az állandó jellegű dolgozókat (éves szerződéses), külön hozza az óradíjas vagy egyéb meghatározott feladatokra szerződötettek bérét és megjelöli a vállalatnál státusban lévő és oktatás céljaira igénybeveendő artistákat.

(Azok az artisták, akik az oktatási munkakörben heti 24 órát dolgoznak, azok számára a heti munkanapokra egy pont érték jegyezhető fel, amennyiben kevesebb az óraszámuk, úgy ugyanolyan értékben csökkent pontérték jegyezhető fel.)

A dologi kiadások évenkénti szükségletnek megfelelően tartalmazzák a terembérlési összegeket, fűtés, világítás, porta, közlekedés költségeit.

Költségvetést benyújtja a vállalat művészeti osztályának, annak jóváhagyása után az igazgató a költségvetést letárgyalja a vállalati ügyrendben illetékes osztállyal.

A költségvetés jóváhagyása után a keretszámokat írásban közlik az igazgatóval.

Az igazgató a stúdió részére megállapított költségvetésből egyszemélyi felelősként gazdálkodik.

A stúdió pénzügyeinek lebonyolítását be kell építeni a vállalati ügyrendbe (átutalások, bérfizetések).

A bérfizetésekre vonatkozó adatokat (óradíj stb.) az igazgató írásban közli a bérszámfejtéssel.

Utalványozási jog??

megjelenik minden negyedévben